Πολιτική παιδικής προστασίας

Πρόληψη βλάβης και ασφαλής συμμετοχή παιδιών σε ερευνητικές εκπαιδευτικές και ψηφιακές δράσεις

Η παρούσα πολιτική καθορίζει τις αρχές, τα προληπτικά μέτρα, τον κώδικα συμπεριφοράς και τη διαδικασία αναφοράς και απόκρισης για την προστασία κάθε παιδιού που συμμετέχει ή έρχεται σε άμεση επαφή με τις δράσεις της ερευνητικής ομάδας DAISSy (στο εξής «Ομάδα») και του Εργαστηρίου Κινητού και Διάχυτου Υπολογισμού, Ποιότητας και Περιρρέουσας Νοημοσύνης (στο εξής «Εργαστήριο») της Σχολής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Καλύπτει τη διά ζώσης και την ψηφιακή επαφή, τη συμμετοχή σε έρευνα και αξιολόγηση, καθώς και τη χρήση εικόνας, φωνής και δημιουργιών παιδιών.
Η πολιτική εφαρμόζεται οριζόντια σε κάθε δράση της Ομάδας και του Εργαστηρίου που περιλαμβάνει άμεση επαφή με παιδιά ή επεξεργασία δεδομένων τους, ανεξάρτητα από έργο, χρηματοδότηση, τόπο ή μέσο υλοποίησης. Οι προβλέψεις του σχεδίου αποτελούν δεσμεύσεις προς υιοθέτηση.

Στοιχεία έγκρισης και εφαρμογής

Υπεύθυνο πρόσωπο: Αχιλλέας Καμέας, Καθηγητής ΣΘΕΤ ΕΑΠ, Διευθυντής Εργαστηρίου και Ομάδας
Στοιχεία και ημερομηνία έγκρισης: 23 Οκτωβρίου 2026
Ημερομηνία έναρξης ισχύος: 26 Οκτωβρίου 2026
Υπεύθυνο άτομο παιδικής προστασίας και αναπληρωτής ή αναπληρώτρια: Αχιλλέας Καμέας, Καθηγητής ΣΘΕΤ ΕΑΠ και Μαγδαληνή Σπέλλα, Επικ. Καθηγήτρια ΣΘΕΤ ΕΑΠ
Υπηρεσιακό email και τηλέφωνο αναφορών: kameas@eap.gr και 2610.367964

1 Ταυτότητα και σκοπός

Η DAISSy (Dynamic Ambient Intelligent Sociotechnical Systems) είναι διεπιστημονική ερευνητική ομάδα που δραστηριοποιείται στην έρευνα, στην ανάπτυξη ψηφιακών τεχνολογιών και εκπαιδευτικών εργαλείων και στη συμπεριληπτική μάθηση. Στις σχετικές δραστηριότητες της Ομάδας μπορεί να συμμετέχουν παιδιά ως εκπαιδευόμενα άτομα, συμμετέχοντα στην έρευνα, χρήστες/τριες ψηφιακών εργαλείων ή συνδημιουργοί εκπαιδευτικού και επικοινωνιακού υλικού.
Το Εργαστήριο Κινητού και Διάχυτου Υπολογισμού, Ποιότητας και Περιρρέουσας Νοημοσύνης ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 1480/28-4-2017 τεύχος Β και έχει ως αντικείμενο την παροχή ερευνητικού, εκπαιδευτικού και συμβουλευτικού έργου.
Σκοπός είναι να προλαμβάνεται η κακοποίηση, η παραμέληση, η εκμετάλλευση και κάθε άλλη βλάβη που μπορεί να προκύψει από πρόσωπα, διαδικασίες, περιεχόμενο ή τεχνολογίες των δράσεων. Παράλληλα, καθορίζεται ασφαλής απόκριση όταν προκύπτει ανησυχία για παιδί, ακόμη και αν η βλάβη συνδέεται με το οικογενειακό, σχολικό ή άλλο περιβάλλον του.

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

2 Πεδίο εφαρμογής

Η πολιτική αφορά μέλη της Ομάδας και του Εργαστηρίου, επιστημονικώς υπεύθυνα πρόσωπα, ερευνητές και ερευνήτριες, προσωπικό, εκπαιδευτές και εκπαιδεύτριες, τεχνικούς, εξωτερικούς συνεργάτες και συνεργάτιδες, εθελοντές και εθελόντριες, ασκούμενα άτομα και κάθε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της Ομάδας και του Εργαστηρίου. Καλύπτει και πρόσωπα με πρόσβαση σε δεδομένα παιδιών χωρίς άμεση επαφή μαζί τους.

Εφαρμόζεται σε δραστηριότητες όπως εργαστήρια, συναντήσεις, συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια, πιλοτικές δοκιμές, ψηφιακές πλατφόρμες, παιχνίδια, διαδικτυακές συνεδρίες, υλικό επικοινωνίας και δράσεις συνδημιουργίας.

Η πολιτική καλύπτει κάθε άτομο κάτω των 18 ετών. Οι ηλικίες, ο αριθμός συμμετεχόντων και οι ειδικές ανάγκες κάθε δράσης προσδιορίζονται στον επιμέρους σχεδιασμό της. Τα μέτρα προσαρμόζονται ανάλογα, χωρίς να μειώνεται το επίπεδο προστασίας που προβλέπει η παρούσα πολιτική.

3 Ορισμοί και αρχές

Παιδί θεωρείται κάθε άτομο με ηλικία μικρότερη των 18 ετών. Η παιδική προστασία περιλαμβάνει πρόληψη κινδύνων και απόκριση σε ανησυχίες ή περιστατικά. Η κακοποίηση μπορεί να είναι σωματική, ψυχολογική ή σεξουαλική, ενώ παραμέληση είναι η μη κάλυψη αναγκών που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια ή την ανάπτυξη του παιδιού. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει τη χρήση παιδιού προς όφελος άλλων με βλάβη ή παραβίαση των δικαιωμάτων του.

Η ψηφιακή βία περιλαμβάνει διαδικτυακό εκφοβισμό, παρενόχληση, απειλές, διακριτική στοχοποίηση, ρητορική μίσους, δημοσιοποίηση προσωπικών στοιχείων, μη συναινετική διάδοση εικόνων και διαδικτυακή προσέγγιση με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Η βία μεταξύ συνομηλίκων χρειάζεται προστατευτική αντιμετώπιση τόσο για το παιδί που υφίσταται τη βία όσο και για το παιδί που την ασκεί, χωρίς εξίσωση ευθυνών ή στιγματιστικές ετικέτες.

Οι αρχές στις οποίες στηρίζεται ο παρών κανονισμός περιλαμβάνουν:

- Βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και προτεραιότητα στην ασφάλεια έναντι ερευνητικών στόχων, χρονοδιαγραμμάτων και προβολής.
- Ίση προστασία χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου, ταυτότητας ή έκφρασης φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, αναπηρίας, καταγωγής, γλώσσας, θρησκείας ή κοινωνικής και οικογενειακής κατάστασης.
- Ουσιαστική συμμετοχή των παιδιών, με κατανοητή ενημέρωση, σεβασμό στην άρνηση και προσαρμογές για ηλικία, ωριμότητα και ανάγκες πρόσβασης.
- Πρόληψη επανατραυματισμού και μη επίρριψη ευθύνης στο παιδί που βιώνει βία.
- Εμπιστευτικότητα με σαφή όρια όταν απαιτείται προστασία ή νόμιμη αναφορά. Καμία υπόσχεση απόλυτης μυστικότητας.
- Μηδενική ανοχή σε κακοποίηση, εκμετάλλευση και αντίποινα για καλόπιστες αναφορές.

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

4 Ρόλοι και λογοδοσία

Συντονισμός της ομάδας και επιστημονική ευθύνη

Ο Διευθυντής της Ομάδας και του Εργαστηρίου μεριμνά για την έγκριση και υιοθέτηση της πολιτικής, τον ορισμό υπεύθυνων προσώπων και τη διάθεση των αναγκαίων πόρων. Το επιστημονικά υπεύθυνο πρόσωπο κάθε δράσης εξασφαλίζει εκπαίδευση, εκτίμηση κινδύνων και εφαρμογή των μέτρων. Δεν ξεκινά ή αναστέλλει δραστηριότητα όταν οι προϋποθέσεις ασφάλειας δεν πληρούνται. Όπου απαιτούνται πρόσθετες θεσμικές ή διοικητικές εγκρίσεις, εξασφαλίζονται πριν από την έναρξη.

Υπεύθυνο άτομο παιδικής προστασίας

Ορίζονται υπεύθυνο άτομο και αναπληρωτής ή αναπληρώτρια με κατάλληλη κατάρτιση, χρόνο και πρόσβαση στις αρμόδιες υπηρεσίες. Ως τμήμα των αρμοδιοτήτων τους παραλαμβάνουν αναφορές, εκτιμούν τις άμεσες ανάγκες προστασίας, συντονίζουν παραπομπές και νόμιμες αναφορές, τηρούν ασφαλές αρχείο και παρακολουθούν την ανταπόκριση. Δεν αντικαθιστούν τις ανακριτικές αρχές ούτε παρέχουν υπηρεσίες πέρα από την επαγγελματική τους αρμοδιότητα.

Σχολεία και συνεργαζόμενοι φορείς

Πριν από τη συνεργασία συμφωνούνται το πρόσωπο αναφοράς κάθε φορέα, η διαδικασία επιτήρησης παιδιών, η ενημέρωση οικογενειών, οι απαιτούμενες άδειες, οι διαδρομές αναφοράς και ο επιμερισμός ευθυνών για δεδομένα. Η σχολική ευθύνη επιτήρησης και οι ανεξάρτητες νόμιμες υποχρεώσεις εκπαιδευτικών διατηρούνται. Η αναφορά σε έναν φορέα δεν θεωρείται αυτομάτως επαρκής· επιβεβαιώνεται η ενεργοποίηση των αρμόδιων διαδρομών.

Όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα

Κάθε εμπλεκόμενο πρόσωπο τηρεί τον κώδικα, συμμετέχει σε τυχόν εκπαίδευση και αναφέρει αμέσως ανησυχίες χωρίς να περιμένει αποδείξεις.

5 Πρόληψη και ασφαλής επιλογή προσώπων

Για ρόλους με επαφή ή πρόσβαση σε δεδομένα παιδιών γίνεται ταυτοποίηση και ελέγχονται προσόντα, σχετική εμπειρία και συστάσεις, αναφορικά με ασφαλή εργασία με ανηλίκους. Τυχόν έλεγχοι ποινικού μητρώου διενεργούνται μόνο από αρμόδια υπηρεσία, όπου επιτρέπονται ή απαιτούνται. Δεν διατηρούνται ανεξέλεγκτα αντίγραφα ευαίσθητων δικαιολογητικών.

Η πολιτική και ο κώδικας κοινοποιούνται πριν από την ανάληψη καθηκόντων και υπογράφεται δήλωση δέσμευσης. Πριν από την πρώτη επαφή με παιδιά παρέχεται εκπαίδευση σε αναγνώριση ενδείξεων, υποδοχή αποκάλυψης, αναφορά, ψηφιακή ασφάλεια και προστασία δεδομένων. Τηρείται αρχείο συμμετοχής.

Πριν από κάθε νέα δράση καταγράφονται οι κίνδυνοι, η πιθανότητα και σοβαρότητα βλάβης, τα μέτρα, τα υπεύθυνα πρόσωπα και ο υπολειπόμενος κίνδυνος. Ελέγχονται χώροι, προσβασιμότητα, επιτήρηση, διαδικασία προσέλευσης και αποχώρησης, πρώτες βοήθειες, ψηφιακές λειτουργίες και δυνατότητα

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

παραπομπής. Η στελέχωση προσαρμόζεται στον αριθμό, στην ηλικία και στις ανάγκες των παιδιών. Αν παραμένει μη αποδεκτός κίνδυνος, η δράση τροποποιείται ή δεν πραγματοποιείται.

6 Κώδικας συμπεριφοράς

Απαιτούμενη συμπεριφορά

- Αντιμετωπίζουμε κάθε παιδί με σεβασμό, χρησιμοποιούμε κατανοητή και συμπεριληπτική γλώσσα και διατηρούμε σαφή επαγγελματικά όρια.
- Εξηγούμε τη δραστηριότητα, τους κανόνες και το δικαίωμα παύσης. Δεν πιέζουμε για προσωπικές αφηγήσεις ή συμμετοχή σε άσκηση.
- Οργανώνουμε την επαφή σε ορατούς, κατάλληλους χώρους με δεύτερο εξουσιοδοτημένο ενήλικο διαθέσιμο. Αποφεύγουμε απομονωμένες συναντήσεις. Αν απαιτείται ιδιωτική συζήτηση προστασίας, διασφαλίζουμε διακριτικότητα χωρίς απομόνωση και ενημερώνουμε το αρμόδιο πρόσωπο.
- Η σωματική επαφή περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο για ασφάλεια ή υποστήριξη, εξηγείται και γίνεται με σεβασμό στην επιθυμία του παιδιού. Σε επείγοντα κίνδυνο προέχει η ασφαλής προστασία του.
- Χρησιμοποιούμε μόνο εγκεκριμένα υπηρεσιακά κανάλια επικοινωνίας, σε συμφωνημένο πλαίσιο με σχολείο ή κηδεμόνα, με διαφάνεια και εποπτεία.
- Αναφέρουμε ανησυχίες, παραβιάσεις ορίων και ατυχήματα και ζητάμε υποστήριξη όταν δεν γνωρίζουμε πώς να ενεργήσουμε.

Απαγορευμένη συμπεριφορά

- Κάθε σωματική τιμωρία, απειλή, εξευτελισμός, διάκριση, σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση ή σεξουαλική σχέση ενήλικου συνεργάτη με παιδί, ανεξάρτητα από επίκληση συναίνεσης.
- Ιδιωτικές φιλίες ή μηνύματα μέσω προσωπικών λογαριασμών, αιτήματα διατήρησης μυστικών, εύνοια, μη εγκεκριμένα δώρα ή ανταλλάγματα.
- Κατ’ ιδίαν μεταφορά, επίσκεψη σε σπίτι ή συνάντηση εκτός συμφωνημένης δράσης χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο και αναγκαίες άδειες.
- Λήψη ή αποθήκευση εικόνας και φωνής σε προσωπικές συσκευές, δημοσίευση χωρίς τις απαιτούμενες άδειες ή έκθεση παιδιού σε επικίνδυνο περιεχόμενο.
- Ανάθεση στα παιδιά διερεύνησης περιστατικών, επικίνδυνης παρέμβασης ή συλλογής αποδεικτικού υλικού.
- Αντίποινα, απαξίωση αναφοράς, απόκρυψη περιστατικού ή υπόσχεση αποτελέσματος που δεν μπορούμε να εξασφαλίσουμε.

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

7 Ασφαλής συμμετοχή σε εργαστήρια και ψηφιακές δράσεις

Για τις δράσεις με παιδιά προβλέπονται κατανοητή ενημέρωση, έγγραφη άδεια συμμετοχής από το πρόσωπο που ασκεί νόμιμα τη σχετική ευθύνη και θετική συμφωνία του παιδιού, σύμφωνα με το πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης. Ελέγχονται οι απαιτούμενες σχολικές και θεσμικές άδειες. Η άρνηση του παιδιού γίνεται σεβαστή και προσφέρεται ισότιμη εναλλακτική. Η άδεια συμμετοχής δεν αποτελεί γενική συγκατάθεση για όλες τις επεξεργασίες δεδομένων.

Στην αρχή κάθε εργαστηρίου συμφωνούνται κανόνες σεβασμού, μη κοινοποίησης προσωπικών ιστοριών τρίτων και δυνατότητας διαλείμματος. Χρησιμοποιούνται επινοημένα ή πλήρως μη-ταυτοποιούμενα σενάρια και προειδοποίηση ευαίσθητου περιεχομένου όπου χρειάζεται. Δεν αναπαράγονται ρατσιστικές ή σεξιστικές προσβολές πέρα από το απολύτως αναγκαίο παιδαγωγικό πλαίσιο.

Η στήριξη συνομηλίκων διδάσκεται ως ασφαλής αναζήτηση βοήθειας από έμπιστο ενήλικο. Δεν ζητείται από παιδιά να αντιμετωπίζουν μόνα τους απειλές. Σε περιστατικά εκφοβισμού ή κακοποίησης δεν επιβάλλεται διαμεσολάβηση, αντιπαράθεση ή συμφιλίωση μεταξύ παιδιών με άνιση ισχύ.

Οι πλατφόρμες και τα εργαλεία ελέγχονται πριν από τη χρήση ως προς ηλικιακούς περιορισμούς, πρόσβαση, συλλογή δεδομένων και δυνατότητα έκθεσης σε τρίτους. Προτιμάται πρόσβαση χωρίς προσωπικό λογαριασμό παιδιού. Απενεργοποιούνται μη αναγκαίες ιδιωτικές συνομιλίες, γεωεντοπισμός, δημόσιες λίστες και καταγραφές. Αν υπάρχουν σχόλια ή αναρτήσεις, απαιτούνται ανθρώπινη εποπτεία, κανόνες και ασφαλής αναφορά· χωρίς επαρκή εποπτεία η λειτουργία δεν ενεργοποιείται.

8 Έρευνα αξιολόγηση και προστασία δεδομένων

Πριν από συλλογή ερευνητικών δεδομένων ή αξιολόγηση με παιδιά ελέγχεται αν απαιτείται έγκριση από την αρμόδια Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας και άλλες αρμόδιες αρχές ή υπηρεσίες. Όπου απαιτείται, η αίτηση για έγκριση προηγείται της συλλογής. Η συμμετοχή στην έρευνα ή αξιολόγηση είναι διακριτή από την εκπαιδευτική δραστηριότητα και η άρνηση δεν επιφέρει αποκλεισμό ή δυσμενή μεταχείριση.

Κάθε εργαλείο συλλέγει μόνο τα αναγκαία στοιχεία. Προτιμώνται ανώνυμα ερωτηματολόγια· όταν απαιτείται σύνδεση πριν και μετά τη δράση, χρησιμοποιούνται κατάλληλοι κωδικοί και αποφεύγονται συνδυασμοί που επιτρέπουν αναγνώριση. Δεν ζητούνται ευαίσθητες πληροφορίες χωρίς τεκμηριωμένη ανάγκη και προστατευτικές ρυθμίσεις. Η ανώνυμη αξιολόγηση δεν παρουσιάζεται ως κανάλι επείγουσας βοήθειας, επειδή μπορεί να μην επιτρέπει εντοπισμό του παιδιού.

Για κάθε επεξεργασία προσδιορίζονται ο υπεύθυνος επεξεργασίας και τυχόν συνεργαζόμενοι φορείς, ο σκοπός, η νόμιμη βάση, οι αποδέκτες, η διάρκεια τήρησης, τα δικαιώματα και τα μέτρα ασφάλειας. Η ενημέρωση παρέχεται και σε γλώσσα κατανοητή για παιδιά. Εφαρμόζονται ο ΓΚΠΔ και η εθνική νομοθεσία, με υποστήριξη, εάν απαιτείται, του αρμόδιου Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων.

Οι άδειες για φωτογραφία, βίντεο, φωνή, ονομαστική αναφορά και δημοσίευση δημιουργιών είναι χωριστές και συγκεκριμένες ως προς σκοπό, μέσο και διάρκεια. Ως προστατευτικό μέτρο της πολιτικής απαιτούνται η τεκμηριωμένη άδεια νόμιμου εκπροσώπου και η συμφωνία του παιδιού. Η άρνηση δεν περιορίζει τη συμμετοχή. Προτιμώνται μη αναγνωρίσιμες απεικονίσεις και αποφεύγονται πληροφορίες

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

για σχολείο, τοποθεσία ή ευαλωτότητα που αυξάνουν τον κίνδυνο. Εξηγούνται η ανάκληση και τα πρακτικά όρια αφαίρεσης υλικού που έχει ήδη αναδημοσιευθεί.
Αρχεία περιστατικών τηρούνται χωριστά από δεδομένα αξιολόγησης, με περιορισμένη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και ασφαλή αποθήκευση και διαβίβαση. Πριν από την έναρξη ορίζεται τεκμηριωμένο πρόγραμμα διατήρησης και διαγραφής ανά κατηγορία αρχείου. Δημοσιεύονται αποτελέσματα που δεν επιτρέπουν αναγνώριση. Τυχόν παραβίαση δεδομένων γνωστοποιείται αμέσως στον αρμόδιο υπεύθυνο επεξεργασίας και, όπου έχει οριστεί, στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων, για αξιολόγηση και τις απαιτούμενες ενέργειες.

9 Αναφορά και άμεση απόκριση

Πώς υποβάλλεται αναφορά

Παιδί, γονέας, κηδεμόνας, εργαζόμενο άτομο ή τρίτο πρόσωπο μπορεί να εκφράσει ανησυχία προφορικά, γραπτά ή μέσω του υπηρεσιακού καναλιού. Γίνονται δεκτές και ανώνυμες αναφορές, με ενημέρωση ότι ενδέχεται να δυσχεραίνουν την ανταπόκριση. Τα παιδιά μπορούν να απευθύνονται σε οποιονδήποτε έμπιστο ενήλικο της δράσης, ο οποίος μεταφέρει την ανησυχία στο αρμόδιο σημείο προστασίας.
Κάθε ανησυχία γνωστοποιείται αμέσως στο υπεύθυνο άτομο ή στον αναπληρωτή. Ως εσωτερικό λειτουργικό όριο, η αρχική γραπτή καταγραφή ολοκληρώνεται την ίδια ημέρα και πάντως εντός 24 ωρών. Το όριο αυτό δεν είναι περίοδος αναμονής και δεν αναβάλλει επείγουσα βοήθεια ή νόμιμη αναφορά.
Αν η αναφορά αφορά το υπεύθυνο άτομο, την επιστημονική ευθύνη ή άλλο πρόσωπο με σύγκρουση συμφερόντων, χρησιμοποιείται το εναλλακτικό σημείο αναφοράς, το οποίο δεν έχει σύγκρουση συμφερόντων ως προς την αναφορά. Αν αυτό απουσιάζει ή δεν ανταποκρίνεται, ενημερώνονται απευθείας οι αρμόδιες αρχές όταν απαιτείται· η εσωτερική ιεραρχία δεν εμποδίζει νόμιμη αναφορά.

Άμεσος κίνδυνος

Σε άμεση απειλή για ζωή, υγεία ή ασφάλεια καλείται αμέσως το 112 και ακολουθούνται οι οδηγίες των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης. Το παιδί παραμένει με ασφαλές μαζί με εξουσιοδοτημένο ενήλικο και απομακρύνεται από την πηγή κινδύνου όταν αυτό μπορεί να γίνει με ασφάλεια. Η δράση διακόπτεται εφόσον χρειάζεται. Δεν αναμένεται προηγούμενη εσωτερική έγκριση.

Όταν παιδί αποκαλύπτει βία

- Ακούμε ήρεμα, παίρνουμε την αναφορά σοβαρά και εξηγούμε ότι το παιδί δεν ευθύνεται για τη βία που υφίσταται.
- Δεν ανακρίνουμε, δεν υποβάλλουμε καθοδηγητικές ερωτήσεις και δεν ζητάμε επαναλαμβανόμενη αφήγηση. Ζητάμε μόνο ό,τι χρειάζεται για άμεση ασφάλεια.
- Εξηγούμε ποια πρόσωπα χρειάζεται να ενημερωθούν και γιατί. Δεν υποσχόμαστε απόλυτη μυστικότητα ούτε συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

- Καταγράφουμε έγκαιρα τα ακριβή λόγια του παιδιού και τις παρατηρήσεις μας, διακρίνοντας γεγονότα από εκτιμήσεις.
- Δεν αντιμετωπίζουμε το καταγγελλόμενο πρόσωπο και δεν επιχειρούμε δική μας διερεύνηση. Δεν ζητάμε πρόσβαση σε προσωπικούς λογαριασμούς του παιδιού.

Εκτίμηση παραπομπή και συνέχεια

Το υπεύθυνο άτομο οργανώνει χωρίς καθυστέρηση την αρχική εκτίμηση κινδύνου και σχέδιο ασφάλειας, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες υπηρεσίες. Όταν υπάρχει υποψία κακοποίησης, σοβαρός κίνδυνος ή υποχρέωση αναφοράς, ενημερώνονται οι αρμόδιες εισαγγελικές ή αστυνομικές αρχές και ενεργοποιείται κατάλληλη κοινωνική ή υγειονομική υποστήριξη. Δεν προϋποτίθεται απόδειξη του περιστατικού για να ληφθούν προστατευτικά μέτρα. Οι εξωτερικές αναφορές δεν εξαρτώνται από άδεια του καταγγελλόμενου προσώπου ή από συναίνεση κηδεμόνα όταν υπάρχει νόμιμη βάση ή υποχρέωση.
Ο κηδεμόνας ενημερώνεται όταν αυτό είναι ασφαλές και κατάλληλο. Αν ενδέχεται να εμπλέκεται ή η ενημέρωση να αυξάνει τον κίνδυνο, προηγείται συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές. Η γνώμη και οι ανάγκες του παιδιού λαμβάνονται υπόψη χωρίς να μεταφέρεται σε αυτό η ευθύνη απόφασης για την προστασία του.
Για διαδικτυακή βία καταγράφονται μόνο τα αναγκαία στοιχεία για ασφαλή αναφορά. Δεν ζητείται από παιδί να ξαναδεί ή να προωθήσει επιβλαβές υλικό. Υλικό σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων δεν αντιγράφεται, αποθηκεύεται ή διακινείται από την Ομάδα· ζητούνται άμεσα οδηγίες από τις αρμόδιες αρχές για τον ασφαλή χειρισμό της αναφοράς.
Σε καταγγελία κατά συνεργάτη λαμβάνονται αναλογικά προσωρινά μέτρα περιορισμού επαφής με παιδιά, με ευθύνη του συντονιστή της Ομάδας ή του Εργαστηρίου και μέσω των διαδικασιών που εφαρμόζονται στη συγκεκριμένη συνεργασία. Η προστασία δεν προδικάζει την τελική κρίση. Τυχόν διοικητική διαδικασία δεν υποκαθιστά ούτε παρεμποδίζει την έρευνα των αρχών. Οι παραβάσεις μπορεί να οδηγήσουν σε απομάκρυνση από δράσεις ή άλλα μέτρα σύμφωνα με το εφαρμοστέο θεσμικό και συμβατικό πλαίσιο.
Καταγράφονται οι αποφάσεις, οι αποδέκτες αναφορών, οι χρόνοι και το πρόσωπο παρακολούθησης. Επιβεβαιώνεται η παραλαβή από την υπηρεσία παραπομπής και επανεκτιμάται η ασφάλεια. Το παιδί και το πρόσωπο που ανέφερε ενημερώνονται, όσο επιτρέπεται, για τα επόμενα βήματα χωρίς κοινοποίηση εμπιστευτικών στοιχείων τρίτων.

10 Ενημέρωση παρακολούθηση και αναθεώρηση

Τα παιδιά και οι οικογένειες λαμβάνουν σύντομη ενημέρωση πριν από τη δράση για δικαιώματα, επαγγελματικά όρια, ασφαλή αναφορά και όρια εμπιστευτικότητας. Οι πληροφορίες δίνονται σε προσβάσιμες μορφές και γλώσσες. Η ευθύνη προστασίας παραμένει στους ενήλικους και στους φορείς· η ενημέρωση δεν μεταφέρει την ευθύνη στα παιδιά.
Η εφαρμογή ελέγχεται πριν από κάθε δράση και ανασκοπείται τουλάχιστον ετησίως, καθώς και μετά από σοβαρό περιστατικό, νέα τεχνολογία ή μεταβολή θεσμικών απαιτήσεων. Παρακολουθούνται η

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

ολοκλήρωση εκπαίδευσης, οι εκτιμήσεις κινδύνου, η γνωστοποίηση καναλιών, η έγκαιρη απόκριση και η προσβάσιμη ανατροφοδότηση των παιδιών. Η απουσία αναφορών δεν θεωρείται από μόνη της ένδειξη ασφάλειας. Οι ανασκοπήσεις χρησιμοποιούν στοιχεία που δεν ταυτοποιούνται και οι διορθωτικές ενέργειες πρέπει να υλοποιηθούν από υπεύθυνο πρόσωπο εντός καθορισμένης προθεσμίας.

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

Παράρτημα Α Στοιχεία επικοινωνίας και ετοιμότητα

Συμπληρώνεται και ελέγχεται πριν από την πρώτη δράση. Τα στοιχεία κοινοποιούνται στα παιδιά, στις οικογένειες και σε όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα. Το υπηρεσιακό κανάλι αναφορών δεν παρουσιάζεται ως υπηρεσία έκτακτης ανάγκης.

Υπεύθυνο άτομο παιδικής προστασίας _____

Υπηρεσιακό email και τηλέφωνο _____

Αναπληρωτής ή αναπληρώτρια και επικοινωνία _____

Εναλλακτικό σημείο αναφοράς χωρίς σύγκρουση συμφερόντων και επικοινωνία _____

Ώρες παρακολούθησης καναλιού και κάλυψη κατά τις δράσεις _____

Πρόσωπο αναφοράς σχολείου ή φορέα και επικοινωνία _____

Τοπική κοινωνική υπηρεσία και αρμόδια εισαγγελική ή αστυνομική υπηρεσία _____

112 • Άμεση βοήθεια σε έκτακτη ανάγκη ή κίνδυνο. Δωρεάν αριθμός έκτακτης ανάγκης.

1056 • Εθνική Γραμμή SOS για Παιδιά του Χαμόγελου του Παιδιού για υποστήριξη παιδιών και ενηλίκων και θέματα βίας. Δεν υποκαθιστά νόμιμη αναφορά στις αρμόδιες αρχές.

Έλεγχος πριν από την έναρξη

- Έγκριση πολιτικής και ορισμός υπεύθυνων προσώπων και αναπλήρωσης.
- Επιμερισμός ευθυνών με σχολείο ή φορέα και απαιτούμενες άδειες.
- Εκπαίδευση ομάδας και υπογραφή κώδικα συμπεριφοράς.
- Εκτίμηση κινδύνου χώρου, δραστηριοτήτων, ψηφιακών εργαλείων και επιτήρησης.
- Ενημέρωση παιδιών και οικογενειών και διακριτές άδειες όπου απαιτούνται.
- Έλεγχος νομικής βάσης δεδομένων, ασφάλειας αρχείων και χρόνων τήρησης.
- Επιβεβαίωση λειτουργίας καναλιών αναφοράς και διαθεσιμότητας παραπομπών.

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)

Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

Παράρτημα Β Έντυπο καταγραφής ανησυχίας ή περιστατικού

Εμπιστευτικό αρχείο με πρόσβαση μόνο σε εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Συμπληρώνεται χωρίς ανακριτικές ερωτήσεις. Σε άμεσο κίνδυνο προηγείται η βοήθεια και ακολουθεί η καταγραφή. Χρησιμοποιείται κωδικός παιδιού όπου είναι εφικτό· τυχόν αναγκαία στοιχεία ταυτοποίησης φυλάσσονται με περιορισμένη πρόσβαση.

Ημερομηνία και ώρα αναφοράς • Κωδικός αναφοράς
_____

Στοιχεία και ρόλος προσώπου που καταγράφει • Ασφαλής επικοινωνία
_____

Δράση και τόπος ή ψηφιακό περιβάλλον • Ημερομηνία περιστατικού εφόσον είναι γνωστή
_____

Αναγκαία στοιχεία παιδιού ή κωδικός • Ηλικία εφόσον είναι γνωστή
_____

Πηγή ανησυχίας • Άμεση παρατήρηση ή πληροφορία άλλου προσώπου
_____

Περιγραφή γεγονότων και ακριβή λόγια παιδιού • Χωριστά οι εκτιμήσεις
_____

Άμεσος κίνδυνος και μέτρα που λήφθηκαν • Χρόνος ενεργειών
_____

Πρόσωπα ή υπηρεσίες που ενημερώθηκαν • Χρόνος και τρόπος αναφοράς
_____

Ενημέρωση κηδεμόνα ή λόγος μη ενημέρωσης • Οδηγίες αρμόδιας αρχής
_____

Παραπομπή και επιβεβαίωση παραλαβής • Πρόσωπο παρακολούθησης
_____

Επόμενα βήματα και χρόνος επανεκτίμησης • Ημερομηνία και υπογραφή
_____

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)

Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

Παράρτημα Γ Δήλωση δέσμευσης

Δηλώνω ότι έλαβα και διάβασα την Πολιτική Παιδικής Προστασίας της ερευνητικής ομάδας DAISSy και του Εργαστηρίου Κινητού και Διάχυτου Υπολογισμού, Ποιότητας και Περιρρέουσας Νοημοσύνης της Σχολής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και τον Κώδικα Συμπεριφοράς, γνωρίζω τα πρόσωπα και τα κανάλια αναφοράς και δεσμεύομαι να τους εφαρμόζω στο πλαίσιο των καθηκόντων μου.

Θα τηρώ τα επαγγελματικά όρια, θα προστατεύω τα προσωπικά δεδομένα, θα συμμετέχω στην απαιτούμενη εκπαίδευση και θα αναφέρω αμέσως ανησυχίες ή περιστατικά χωρίς να επιχειρώ δική μου διερεύνηση. Κατανοώ ότι η εμπιστευτικότητα δεν εμποδίζει νόμιμη αναφορά για την προστασία παιδιού και ότι παραβάσεις εξετάζονται μέσω των διαδικασιών που εφαρμόζονται στη συγκεκριμένη δράση ή συνεργασία.

Ονοματεπώνυμο _____

Ρόλος και δράση _____

Έκδοση πολιτικής και ημερομηνία ενημέρωσης _____

Ημερομηνία και υπογραφή _____

Παράρτημα Δ Σύντομη ενημέρωση για παιδιά

Σε αυτή τη δράση δικαιούσαι σεβασμό και ασφάλεια. Κανείς δεν επιτρέπεται να σε προσβάλλει, να σε απειλεί ή να σε πιέζει να μιλήσεις για προσωπικές εμπειρίες. Μπορείς να μη συμμετάσχεις σε μια άσκηση, να ζητήσεις διάλειμμα ή να σταματήσεις.

Δεν χρειάζεται να μας δείξεις προσωπικά μηνύματα, φωτογραφίες ή λογαριασμούς σου. Αν κάτι σε κάνει να νιώθεις άβολα ή αν ανησυχείς για εσένα ή άλλο παιδί, μπορείς να μιλήσεις σε έναν έμπιστο ενήλικο της δράσης ή στο πρόσωπο προστασίας που θα σου παρουσιάσουμε. Μπορείς επίσης να ζητήσεις να μιλήσεις ιδιωτικά σε ασφαλές σημείο.

Θα σε ακούσουμε και θα πάρουμε σοβαρά αυτό που λες. Αν χρειάζεται βοήθεια για να είσαι ασφαλής, μπορεί να χρειαστεί να ενημερώσουμε κατάλληλα πρόσωπα. Θα σου εξηγήσουμε τι θα κάνουμε. Δεν χρειάζεται να έχεις αποδείξεις για να ζητήσεις βοήθεια. Αν υπάρχει άμεσος κίνδυνος, ζήτησε βοήθεια από ασφαλή ενήλικο ή κάλεσε το 112. Για υποστήριξη μπορείς να καλέσεις και το 1056.

Το πρόσωπο που μπορείς να προσεγγίσεις σήμερα είναι _____

Μπορείς επίσης να επικοινωνήσεις εδώ _____

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)

Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas

Πλαίσιο αναφοράς

Θεμελιώδεις αναφορές: Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων και εφαρμοστέα ελληνική νομοθεσία. Κατά την υιοθέτηση και εφαρμογή της πολιτικής ελέγχεται η συμβατότητα με τις νόμιμες και θεσμικές απαιτήσεις κάθε δράσης. Η κατανομή αρμοδιοτήτων εντός της ομάδας δεν μεταβάλλει τις ευθύνες που ορίζει ο νόμος για τα εμπλεκόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Αρχή Προστασίας Δεδομένων • Προστασία παιδιού • https://www.dpa.gr/el/polites/prostasia
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας • 112 • https://civilprotection.gov.gr/112
Το Χαμόγελο του Παιδιού • Γραμμή SOS 1056 • https://www.hamogelo.gr/gr/el/sos-1056/
Έλεγχος δημόσιων πηγών κατά τη σύνταξη 7 Οκτωβρίου 2026. Τα τοπικά στοιχεία παραπομπής και η διαθεσιμότητα υπηρεσιών επανελέγχονται πριν από την έναρξη κάθε δράσης.

Δρ. Αχιλλέας Δ. Καμέας
Καθηγητής
Διευθυντής Εργαστηρίου ΚΔΥ&Π&ΠΝ
Δντης Ερευνητικής Ομάδας DAISSy (http://daissy.eap.gr)
Πάροδος Αριστοτέλους 18 26335 Πάτρα
T: +30.2610.367.964
@: kameas@eap.gr
In: achilleskameas